

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,*

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS

*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima-prima
mensis Februarii, anno Domini M. DCC. LXXI.*

M. BARTHOLOMÆO-TUSSANO LE CLERC;
Consiliario Medico Regis ordinario in ejus Castelletto, Præside.

An convivia Sanitati conferant?

L.

ONVIVIVM [dulce societatis vinculum] est Convictio-
rum cœtus in circuitu mensæ ejusdem loci. Ex usu voluptas,
ex voluptate utilitas : ratio moderatur, inde sanitas ; vitiat
luxuries, sequitur debilitas, perniciēs. Ex ingluvie, ex
ebrietate libido quæ in corpore quantas excitat procellas?
Apagē hinc Bacchanalia, Orgya, Cerealīa, Saturnalia, &c.
quæ omnino prophana idēd prorsus exulanda. Sunt plura

Convivorum genera. Ordinaria in quibus dapes minoris sumptus apponuntur :
Extraordinaria ubi omnia cum magno apparatu sunt : Communia quibus adsunt
familie plures : Particularia quæ quotidie in unius familie cœtu parantur, in quibus

Authore M. D. VASSE, anno 1733.

quisque suo modo manducat, & dñm Pater bibit vinum, Mater sæpè nihil harrit præter aquam; dñm uterque carnem manducant, puls puero inditur, & eique mammae offeruntur, & epulantur omnes. Sunt alia religiosa seu legalia; sic apud Judæos Agni cœlestis, &c. Sunt festiva apud Christianos; hinc Agapæ sic dictæ quia eorum ope amor, studium, charitas & dilectio; Hymenæa vocantur convivia in quibus nuptiæ celebrantur; Genialia ubi nativitatæ memoria repetenda; Funeralia quibus mortuorum exequias prosequimur, illa gaudium excitant, hæc mœrorem compescunt. Sunt etiam fortuita subitaneæque convivia quæ amico occurrenti fiunt illicò, sic Melchisedech panem & vinum obtulit Abrahamo; Abi h. m. & Loth Angelis dapes proposuere. Sunt annua ut Genialia, imò Paschalia, Pentecostalia, Epiphania, quorum mox viget multis in regionibus, &c. Sunt menstrua, hebdomadalia quæ extant apud quosdam Religiosos regulares quales sunt Sancti Anachoretæ, Carthusiani, &c. Quædam usu tolerantur; sic Martinalia, imò & Liberalium dies.

I. I.

CONVIVIORUM proprietates, quæ corpori profunt, dicito animales; quæ menti bonitatem inducunt morales audiunt; quæ toti homini utilitatem inferunt, naturales seu physicas vocare quis denegabit? Homo animal societati natum, exemplo ductus eadem quæ videt imitatus operatur; eo præsentem quis manducat? edere cupit, cibum appetit ex odore lacescit, saliva sinit. Spor inde ciborum jucundior, gustus suavior, masticatio conlocutione, risu, interrupta cibos intus terit; salivâ humectante incipit chylosis ipso in ore, deglutitio facillior; non trusio in stomachum, sed descensus lento gradu; ibi promptior digestio, præcipitatio nulla, sed confluxus perenni lapsu; Intestina à borborigmis abstinent, silent flatus, bilis succusque pancreaticus simul omnia miscent; chylus tandem per tot diversa organa non citius premitur; ad cor sensim sine sensu graditur quietè; hoc viscus quàm hilaritèr dilatur gaudii Theatrum; ad Cerebrum appellit Sanguis, visitato priùs Pulmone; ubique functionum libertas, Spirituum usus reditusque reciproci. Hinc uberior humorum saturitudo; sanguinis circulatio ad vasa comparatur; nutritio perfectior tandem; undè tutior sanitas.

I. I. I.

ANIMI pathomata nec omnino suppressenda nec excitanda nimis. Passiones violentæ, aut levès permanentes diu, cerebrum, nervos, spiritus, ipsosmet musculos turbant, mutant, alterantque. Gaudium ex amore boni natum elige; *parvulus gaudens caritatem ipsam reddit.* Tristis es? plurimum societatem habeas; familiaritate Convictorum utere. Quæ proveniunt bona? Gaudere eorum præsentia; ipsos manducantes & bibentes aspicere; colloquentes audire semper,

aliquando & canentes; invicem propinare; communi lætitiâ affici; docere & doceri; conciliari pacem cives inter, inter & parentes, liberos conjuges, contubernales, inimicos. Utinam dies festi sic agerentur! videremus inter Convivas amicitiam coli, tristitiam minui, moerentium, solari invicem, mutuò incitari gaudium. Quid non commodi exurgit è Convivarum consuetudine? Difficultatem quis proponit? solvitur illicò. Egrotat Conviva? salutare datur monitum. Non manducat præ tristitiâ? statim offertur quid cibi; benignèque sollicitatus buccellam tandem accipit. Non bibenti vitrum porrigitur, *vinum lætificat cor hominis*. Tunc missis tristitiâ, rei familiaris implicationibus, odio, jurgiis, regnant hilaritas, pax, amor, benevolentia, dilectioque; ast si morbo laborans quis peccet ingluvie, aut delicatior cupedias legat, continetur ab amico, aut, ne à præsentibus inurbanus videatur, desinit: idem dicito de potu, cantu, risu, colloquiis cæterisque modis agendi. Incogitans quis quid agat, modestè monetur, lepidè reprimiatur. Talia convivia bonarum esse Artium Academiam negare & mentiri idem.

I V.

HOMINEM quid non movet? utroque, quo constat principio alterutrum mutuò afficitur. Ad totius hominis utilitatem conferunt convivia. Quæ corpus secundum naturæ leges tangunt, quæ animam benè rectèque afficiunt, ea rectè sanitati conferre nemo est qui mentis conscius, ductusve experientiâ non asserat. Nihil contemnendum ex his quæ vitam aut faciunt aut conservant. Animi & corporis motus sunt reciproci; mutuas sibi operas præstant: inter utrumque stricta necessitudo. Nec minùs conferunt ad sanitatem animi affectus quàm purè machinales corporis, animâ non consciâ, motiones. E sex rebus non naturalibus fluunt convivia; hæc referuntur non solum ad cibum potumque. Sua sunt exercitia, risus, locutio; itidem grata animi pathemata; inter quæ gaudium fons & origo sanitatis animæ & corporis; sensus refocillantur penè omnes: visus ex Convivarum aspectu; odor saporque alimentorum effluviis; auditus ex canentium aut saltè colloquentium verbis & cantionibus; imò nec manus sunt inutiles, sive ad offerendum aut recipiendum quod proponitur. Nec desunt convivia quibus sunt sua exercitia antequàm incipiant, sunt alia inter quæ sunt, sunt alia tandem quæ sequuntur. Sua sunt etiam conviviis commoda civilia. Nuntiorum auditus, negotii, quandòque negotiationis & mercaturæ actiones: panguntur foedera, contrahuntur matrimonia; bonorum prædiorumque permutationes, &c.

V.

ABROGANDA, inquit convivia, ne ex iis exurgant diversa dissolutionis genera; hinc comesationes, perpotationes plurimæ, flagitiosæ libidines: in diversorùs, tabernis, ganeis, quot parrantur flagitia? esto. Quid inde?

Num ubique serpit malum ? Quid in tentationem non inducit ? Perpende bonæ ex conviviis eveniunt ? mala superantur. Nec Divus Paulus prohibuit convivia, *Num habetis domos ad manducandum.* Ast deploravit aliorum comeſſationes, aliorum cordis duritiem erga pauperes ; *Alius quidem eſurit, alius autem ebrius eſt.* Ubinam loci, temporis & populi exulavêre convivia ? ubi nec tempus deſinitur, nec locus indigitatur, ubi populus nec numeratur : ubi nec fuêre leges ibi nec convivia : Quæ tempeſtas apud noſtrates in quâ deſit convivium ? Miror curiæ ſupremæ judicia quibus conſervantur apud Theologos convivia in gradibus Licentiatûs adipiſcendis quæ deſtruere conabantur viri aliâs religioſi, ſed admodum non ſapientes. Una ſolaque, ſi eſſet, convivia abrogandi ratio hæc eſt ; ſi in luxuriam exolvuntur ; ſi in cachinnum, ſaltationes, comeſſationes, ludibria, rixas abeant ; tandem ſi mutatâ institutionis methodo, abuſivè & indecorè fiant. Non ambigitur jejunium quadrageſimale ab Eccleſiâ inſtitutum præ cæteris ſolemne tamen non reſpuit ipſa contubernales unâ ſimul commanducare, imò in comitiis ſerotinis (quæ vulgò collatio ſeu conferentia) non denegavit aliquid cibi potuſque parcè quidem & ſine apparatu ſumendum in communi cœtu ; adeò convivia ſunt ſignum, cauſa & effectus modò honoris, modò dilectionis & amicitia, modò animi grati & renumerationis ; ſemper verò pacis, gaudii & ſanitatiſ. Concludendum venit :

Ergò convivia Sanitati conferunt.

Proponebat Pariſiis CLAUDIUS-ANTONIUS CAILLE, Sequanus, Doctior Medicus Biſuntinenſis, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1771. A SEXTA AD MERIDIEM.